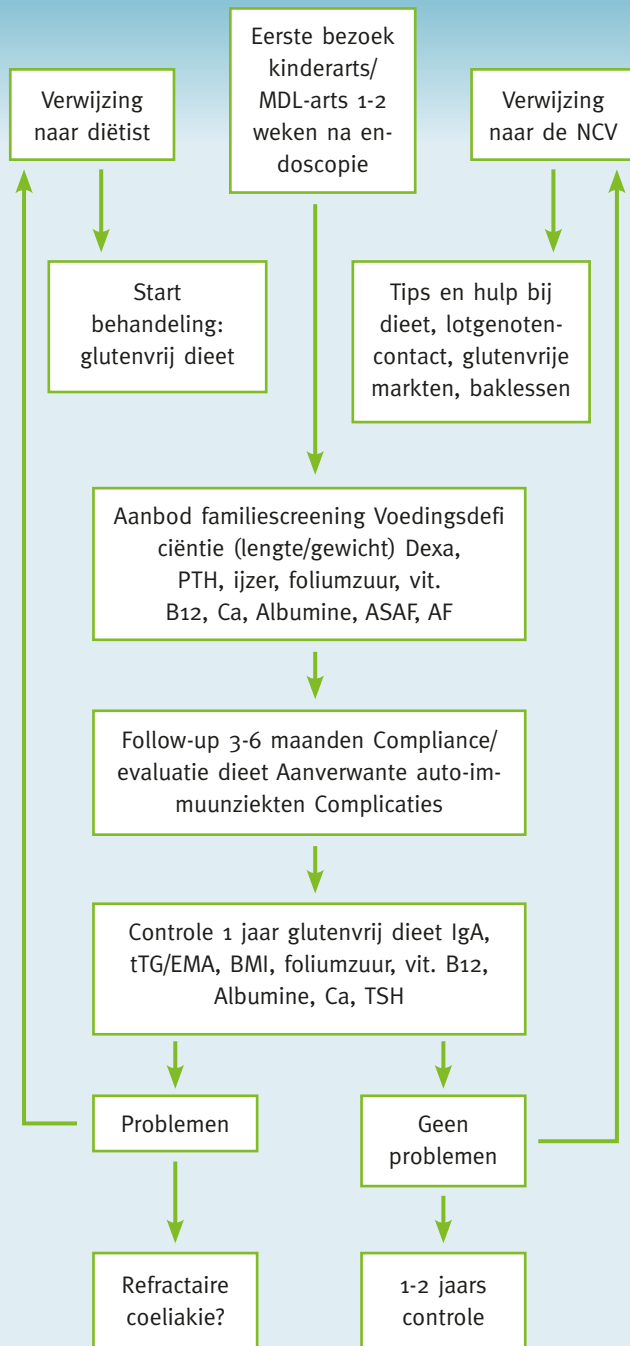

Behandeling nieuw gediagnosticeerde patiënt met coeliakie

Verhoogd risico Coeliakie

- Eerstelijns familieleden met coeliakie
- Andere auto-immuunziekten (zie aanverwante aandoeningen)
- IgA deficiëntie
- Syndroom van Down
- Osteoporose

Aanverwante aandoeningen

- Diabetes mellitus type 1
- Schilddklierlijden
- Dermatitis herpetiformis
- Ziekte van Sjögren
- Systemische Lupus Erythematoses
- Ziekte van Addison
- Hypertransaminasemie
- Cystic fibrosis
- Reumatoïde artritis
- Microscopische collagene colitis
- Psoriasis
- Alopecia areata
- Syndroom van Down
- Syndroom van Turner en Williams

Complicaties

- Refractaire Coeliakie
- Dunne darm carcinoom
- Osteoporose
- Bacteriële overgroei

Richtlijnen coeliakie

- NHG-standaard M47 Voedselovergevoeligheid, 2010
- ESPGHAN-richtlijn coeliakie 2012
- CBO-richtlijnen voor coeliakie en dermatitis herpetiformis 2008

Andere richtlijnen m.b.t. Coeliakie

- NHG-standaard M76 Anemie, 2003
- NHG-standaard M31 Schilddklier-aandoeningen, 2013
- NHG-standaard M78 Acuut hoesten, 2011
- NHG-standaard M22 Virus hepatitis en andere leveraandoeningen, 2007
- NHG-standaard M94 Obstipatie, 2010
- Artsenwijzer diëtetiek 2010
- JGZ-richtlijn Signalering van en verwijscriteria bij kleine lichaamslengte, 2010

NEDERLANDSE
Coeliakie
VERENIGING

Postbus 5135, 1410 AC Naarden
035 - 695 40 02 (algemeen)
035 - 695 40 03 (diëtiste)
info@glutenvrij.nl • www.glutenvrij.nl

Coeliakie

De meest onbekende
volksziekte van Nederland

Informatie voor de huisarts
Herkenning, diagnostiek en behandeling

NEDERLANDSE
Coeliakie
VERENIGING

Cijfers

De geschatte prevalentie in Nederland is 1%, slechts 1 op de 8 coeliakiepatiënten is gediagnosticeerd.

Feiten

- Coeliakie kan zich, naast de klassieke verschijningsvormen, op velerlei wijze manifesteren. Vaak zijn het algemene klachten.
- Er zijn adequate serologische testen beschikbaar waarmee coeliakie tijdig gediagnosticeerd kan worden.
- In sommige gevallen is het nemen van een biopsie bij kinderen niet meer noodzakelijk
- Recent wetenschappelijk onderzoek laat zien dat naast mensen met coeliakie er ook mensen zijn bij wie volgens de huidige richtlijnen geen coeliakie kan worden vastgesteld, maar die wel overgevoelig lijken te zijn voor gluten (glutensensitiviteit).

Aandachtspunten

- Coeliakie is geen allergie, maar een auto-immuunziekte, waarbij onder invloed van de inname van gluten beschadiging van de darmen optreedt.
- Coeliakie is geen zeldzame aandoening.
- Bij coeliakie is niet altijd sprake van ondervoeding of diarree. Ook overgewicht, ontbreken van diarree of obstipatie kan voorkomen bij mensen met coeliakie.
- Buikklasten komen zeker niet altijd voor. Een anemie of andere malabsorptie kan het enige symptoom zijn. Soms zelfs alleen aanhoudende vermoeidheid.
- Coeliakie komt niet alleen bij kinderen voor. De eerste klachten beginnen wel vaak als zuigeling of later als peuter, maar het is ook goed mogelijk dat het zich op volwassen leeftijd openbaart.
- Pas na correcte diagnosestelling starten met glutenvrije dieet.
- Als er reeds een glutenvrij dieet gevolgd is, is een diagnose via bloedonderzoek en biopsie nauwelijks nog te stellen. Dat kan alleen weer na een periode van herintroductie van gluten in het dieet.
- Indien na een periode met een strikt glutenvrij dieet een serologische test wordt gedaan, dan geeft dit als het goed is een negatieve (tGA) uitslag: dat betekent niet dat de patiënt geen coeliakie meer heeft, maar dat de patiënt zich goed aan het dieet houdt.
- Het komt voor dat mensen met coeliakie ten onrechte gediagnosticeerd worden met het prikkelbare darm syndroom.

Behandeling

- Het strikt volgen van een glutenvrij volwaardig dieet.
- Belangrijk is kennis over voeding bij de patiënt. Alle (verborgen) gluten moeten uit het dieet geweerd worden. De Nederlandse Coeliakie Vereniging beschikt over een netwerk van gespecialiseerde diëtisten.

Klachten en symptomen coeliakie

KINDEREN	VOLWASSENEN
diarree	diarree
overgeven	overgeven
buikpijn	buikpijn
obstipatie	obstipatie
hoofdpijn	hoofdpijn
gewrichtspijn	gewrichtspijn
groeiachterstand	chronische vermoeidheid
verlate puberteit	vroegtijdige menopauze
malabsorptie	malabsorptie
anemie	anemie
oedeem	oedeem
aften	aften
botbreuken	botbreuken
hypertransaminasemie	hypoplasie tandglazuur

Diagnostisch algoritme voor serologisch testen op coeliakie

(zie NHG standaard M47 Voedselovergevoeligheid)

